

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Zielona Góra, dnia 25 września 2009 r.

Pan Michał Frąckowiak
Prezes Zarządu
Polskiego Radia – Regionalnej
Rozgłośni w Zielonej Górze
„Radio Zachód” S.A.

LZG-410-08-01/2009, P/09/160

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze skontrolowała Polskie Radio - Regionalną Rozgłośnię w Zielonej Górze „Radio Zachód” Spółka Akcyjna, zwaną dalej Radio Zachód lub Spółką, w ramach tematu „Realizacja zadań przez regionalne spółki radiofonii publicznej w latach 2006-2008”.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 lipca 2009 r., na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuję Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocena działalność Spółki w zakresie objętym kontrolą. Ocenę uzasadniają stwierdzone przez NIK nieprawidłowości, polegające na niecelowym i niegospodarnym ponoszeniu części wydatków, naruszaniu przepisów o zamówieniach publicznych, nierzetelnym dokumentowaniu podróży służbowych, niedokonaniu aktualizacji zasad rachunkowości, błędach w sprawozdawczości, a także nierzetelnym opisywaniu dokumentów księgowych.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. W okresie objętym kontrolą Spółka osiągała nadwyżkę dochodów nad kosztami, uzyskując w latach 2006-2008 zysk netto w wysokości odpowiednio 545,3 tys. zł, 388,4 tys. zł i 1.332,6 tys. zł. Na znaczny wzrost wyniku finansowego za 2008 r., przy zmniejszających się środkach przekazywanych przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, wpłynął zwrot przez Urząd Skarbowy podatku VAT w wysokości 2.272,2 tys. zł (za miesięczne okresy rozliczeniowe w latach 2004-2007).

Sytuacja finansowa Spółki charakteryzowała się nadpłynnością finansową, polegającą m.in. na relatywnie dużych i wzrastających wolnych środkach pieniężnych, wynoszących na koniec 2006 r. - 4.485,4 tys. zł, 2007 r. - 5.008,3 tys. zł i 2008 r. - 5.708,3 tys. zł. Lokując wolne środki finansowe, m.in. jako bankowe lokaty, uzyskano w badanym okresie przychody z tego tytułu w kwocie 168,0 tys. zł, 206,1 tys. zł i 278,1 tys. zł. Lokowanie nadwyżek środków finansowych zabezpieczało je przed utratą wartości.

Spółka wykonywała obowiązki określone ustawą z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji² oraz uchwałami KRRiT, dotyczące m.in. czasu nadawania utworów w języku polskim, utworów muzycznych związanych z kulturą polską oraz reklam. Wydajność Spółki, mierzona kosztami emisji jednej godziny programu, zwiększała się. Dla programu regionalnego (Radio Zachód) oraz programów lokalnych (Radio Zielona Góra i Radio Miejskie Gorzowa) średni koszt emisji zmniejszył się z 568 zł w 2006 r. do 432 zł w roku 2008. Procentowy udział dzienny (liczba słuchaczy) oraz udział w czasie słuchania radia (udział w rynku) w poszczególnych latach klasyfikował Spółkę każdorazowo na 3 miejscu wśród nadawców, tj. za programami Radia RMF FM, Radia ZET, a przed Programem 1 Polskiego Radia.

W strukturze przychodów Spółki dominowały środki publiczne przekazywane przez KRRiT: 10.124,0 tys. zł w 2006 r., 10.995,2 tys. zł w 2007 r. i 8.564,6 tys. zł w 2008 r. Kwoty te Spółka powiększała o środki uzyskane z działalności komercyjnej. W latach objętych kontrolą wynosiły one odpowiednio: 1.302,4 tys. zł, 1.543,6 tys. zł i 1.729,5 tys. zł, m.in. ze sprzedaży czasu antenowego (reklamy) i programów sponsorowanych. Działalność w ww. zakresie Spółka zlecała dwóm podmiotom zewnętrznym: Agencji Abi Plus³ i Agencji Reklamowej 103⁴, które wykorzystwały limity czasu emisji reklam⁵ maksymalnie w 28 % dla

² Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531 ze zm.

³ Osiągnęła przychody netto z reklam zamieszczanych w Radiu w kwocie 2.675.233,30 zł, z której 930.107,80 zł stanowiło wynagrodzenie Agencji.

⁴ Osiągnęła przychody netto z reklam zamieszczanych w Radiu w kwocie 3.042.801,56 zł, z których 899.400,02 zł stanowiło wynagrodzenie Agencji.

⁵ Określone w art. 16 ustawy o Radiofonii i Telewizji, tj. maksymalnie 12 minut w ciągu godziny.

Radia Zachód, 25 % dla Radia Zielona Góra i 18 % dla Radia Miejskiego Gorzowa. Najwyższa Izba Kontroli krytycznie ocenia, że w umowach z agencjami zagwarantowano im wyłączność na realizację przedmiotu umowy, co naruszało zasady konkurencji i ograniczało Spółce możliwość swobodnego korzystania z usług innych podmiotów.

Kontrola przeprowadzona przez KRRiT w 2007 r. wykazała wielokrotne niezgodności ewidencji reklam z faktycznym czasem emisji reklam, co stanowiło naruszenie § 8 pkt 1 rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 3 czerwca 2004 r. w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych⁶. Kontrola KRRiT w 2008 r. stwierdziła m.in., że: wystąpiły istotne różnice czasowe pomiędzy ewidencją reklam, a faktycznym czasem ich emisji (ewidencja reklam nie spełniała warunków określonych w § 8 pkt 2 ww. rozporządzenia); emitowano przekazy stanowiące reklamę ukrytą (naruszenie art. 16c ustawy o radiofonii i telewizji); emitowano przekaz przekraczający dopuszczalne oznaczenie sponsora (naruszenie art. 17 ust. 1 i 4 ww. ustawy); emitowano serwis informacyjny w sposób sugerujący, że był sponsorowany (naruszenie art. 17 ust. 7 pkt 1 ww. ustawy).

Dopiero w wyniku kontroli NIK Spółka naliczyła i rozpoczęła dochodzenie od Agencji Abi Plus należności w wysokości 958,20 zł z tytułu odsetek od nieterminowej zapłaty. Pozostałe należności od największych kontrahentów były windykowane prawidłowo.

2. Otrzymywane przez Spółkę środki z Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na działalność misyjną winny być wydatkowane stosownie do wymagań określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷ (ustawy Pzp). Analiza wydatków inwestycyjnych o łącznej wartości 555.420,31 zł, dotyczących zakupu sprzętu komputerowego oraz systemu DigAs wykazała, że w każdym przypadku wystąpiły odstępstwa od obowiązujących zasad. I tak:

- prezes Spółki, po przeprowadzeniu postępowania w trybie przetargu nieograniczonego, udzielił firmie PROFI AUDIO zamówienia publicznego na zakup, instalację i uruchomienie oprogramowania systemowego DigAs o wartości netto 236.787 zł. Pracownik Spółki, wykonujący czynności w toku ww. postępowania, nie złożył oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z postępowania, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 17 ust. 2 ustawy Pzp. Wykonawca w umownym terminie wykonał zaledwie jedno z 14 zadań cząstkowych.

⁶ Dz. U. Nr 148, poz. 1565.

⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

Wbrew postanowieniom art. 144 ust. 1 ustawy Pzp, zakazującym dokonywania zmian umowy, 20 dni po pierwotnym terminie realizacji zamówienia sporządzono aneks do umowy, który przedłużał termin jej realizacji oraz zmieniał sposób zapłaty, z jednorazowego - po zrealizowaniu całego zamówienia - na wynagrodzenie częściowe: 100.000 zł (netto) po dostarczeniu i przyjęciu oprogramowania⁸, a pozostałą część po całkowitym wykonaniu umowy. Realizację zamówienia zakończono 20.12.2007 r. (prawie 9 miesięcy po pierwotnym terminie). Za opóźnienie liczone od 15.06.2007 r. Spółka naliczyła i wyegzekwowała od wykonawcy (potrącenie należności z faktury końcowej) karę umowną w wysokości 4.404,24 zł. Gdyby nie zawarto aneksu do umowy, wysokość kary umownej byłaby większa o 1.775,90 zł;

- Spółka od września do grudnia 2008 r., bez zastosowania przepisów ustawy Pzp, wydatkowała 168.940,17 zł (brutto) na zakup u 5 dostawców sprzętu komputerowego. Wartość zakupów u każdego z dostawców nie przekraczała równowartości 14.000 euro, co wyłączało obowiązek stosowania ustawy. Naruszono jednak zakaz dzielenia zamówienia w celu uniknięcia stosowania przepisów Pzp, określony w art. 32 ust. 2 tej ustawy. W ocenie NIK, konieczność zakupów sprzętu komputerowego znana była od początku roku 2008, gdyż pierwotny plan zakładał wydatki na ten cel w kwocie 120.000 zł i nie było przeszkód, aby przeprowadzić postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia w odniesieniu do wszystkich dostaw;
- Spółka udzieliła firmie GALAXY zamówienia na zakup sprzętu komputerowego za kwotę netto 80.000 zł. Udzielający zamówienia prezes Tadeusz Krupa nie złożył oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z postępowania, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 17 ust. 2 ustawy Pzp.

Analiza wydatków bieżących, o łącznej wartości 605.731,21 zł, sfinansowanych ze środków otrzymanych z KRRiT, dotyczących zakupu materiałów promocyjnych i reklamowych oraz zlecenia usług ochrony fizycznej wykazała, że wystąpiły odstępstwa od obowiązujących zasad. I tak:

- w 2007 r. i 2008 r. wydatkowanie środków na materiały promocyjne i reklamowe (kwoty odpowiednio: 184.603,93 zł i 208.650,30 zł) następowało co najmniej w kilkunastu częściach, bez zastosowania ustawy prawo zamówień publicznych, w sytuacji gdy ich łączna wartość (art. 32 ust. 4 Pzp) w każdym roku przekraczała

⁸ Fakturę częściową opiewającą na kwotę 122.000 zł (brutto) zaakceptowano do wypłaty w dniu 25.05.2007 r.

wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14.000 euro. Natomiast wydatkowanie w 2006 r. środków poprzedzone było udzieleniem zamówienia w drodze przetargu nieograniczonego;

- w marcu 2006 r. ówczesny prezes Tadeusz Krupa unieważnił postępowanie prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego (w związku ze stwierdzonymi błędami specyfikacji istotnych warunków zamówienia), o udzielenie zamówienia publicznego na ochronę fizyczną budynku Radia Zachód S.A. w Gorzowie Wlkp. w okresie od 1.04.2006 r. do 31.03.2009 r. Unieważnienie nastąpiło już po wyborze najkorzystniejszej oferty, złożonej przez firmę Codar Security, która zaproponowała najniższą zryczałtowaną stawkę netto za godzinę pracy ochroniarza - 4,30 zł, w całym 3 letnim okresie. Także w tym postępowaniu Tadeusz Krupa nie złożył oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z postępowania, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 17 ust. 2 ustawy Pzp. Po 4 dniach od unieważnienia postępowania Spółka zawarła z firmą Codar Security⁹ umowę na ochronę fizyczną obiektu Spółki w Gorzowie Wlkp. na okres od 1.04 do 30.04.2006 r., po czym kolejną umowę na okres od 1.05.2006 r. do 30.04.2007 r., wydatkując łącznie 24.866,03 zł. Przepisy Pzp dopuszczały wydatkowanie takiej kwoty bez przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne. Rok później, tj. 31.05.2007 r., po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie zapytania o cenę, Spółka zawarła umowę z firmą Codar Security na ochronę fizyczną, m.in. obiektu w Gorzowie Wlkp. na okres od 1.06.2007 r. do 31.05.2009 r. ze stawką 6,50 zł netto za godzinę, tj. ponad 50% wyższą. Gdyby w 2006 r. powtórzono procedury przetargowe bez wcześniejszych błędów, spodziewać się można było uzyskania podobnej ceny najkorzystniejszej oferty i wówczas wydatki na ochronę ww. obiektów mogłyby być niższe o 14.669,77 zł.

Na wystąpienie ujawnionych w toku kontroli NIK nieprawidłowości wpłynął brak skutecznej kontroli procesów związanych z wydatkowaniem środków i udzielaniem zamówień publicznych, co świadczy także o niezrealizowaniu przez Zarząd Spółki wniosku pokontrolnego NIK z 2005 roku, dotyczącego zapewnienia prawidłowego stosowania procedur ustawy Prawo zamówień publicznych oraz skutecznego nadzoru nad funkcjonowaniem służb ds. zamówień publicznych.

⁹ Stawka 4,30 zł za godzinę pracy ochroniarza.

Sporządzone przez Spółkę i przekazane Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych sprawozdania roczne (ZP-SR1) o udzielonych zamówieniach w 2007 r. i 2008 r. zawierały nierzetelne dane. Spółka wykazała wartość udzielonych zamówień publicznych ogółem w kwotach 225.078,77 zł oraz 288.854,66 zł, gdy według ewidencji wynosiły one odpowiednio 151.840 zł oraz 227.120 zł. Jak wyjaśnił Prezes, przyczyną wadliwej sprawozdawczości były błędy powstałe wskutek niewłaściwej organizacji pracy w dziale zajmującym się sporządzaniem sprawozdań z zamówień publicznych. W wyniku kontroli NIK sprawozdawczość została skorygowana.

3. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia dokumentowanie podróży służbowych członków Zarządu Spółki. W kontrolowanym okresie delegacje dla prezesa oraz pozostałych członków Zarządu podpisywał prezes Zarządu, zamiast Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Stanowiło to naruszenie § 16 statutu Spółki, zgodnie z którym do wykonywania czynności związanych ze stosunkiem pracy członków Zarządu upoważniony był Przewodniczący Rady Nadzorczej. Łączne wydatki, wypłacone w oparciu o 66 wadliwych poleceń odbycia podróży służbowej (delegacji), wynosiły 15.225 zł¹⁰.

W Spółce nie przestrzegano obowiązku stosowania ustalonego wzoru zgłoszenia wyjazdu zagranicznego, według którego zgłoszenie wyjazdu winno zostać dokonane na 2 tygodnie przed jego planowanym terminem. Do zgłoszenia należało załączać dokumenty uzasadniające zasadność wyjazdu (np. zaproszenie, akredytacje). W Spółce brak było dokumentów uzasadniających celowość w odniesieniu do 55 wyjazdów, rozliczonych w kwocie 27.910 zł, a na zgłoszeniach wyjazdowych nie odnotowywano daty akceptacji Prezesa.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia sfinansowanie ze środków na realizację misji publicznej radia kosztów wyjazdu Zarządu spółki do Danii w czerwcu 2007 r. w kwocie 3.052,44 zł. Impreza ta, organizowana przez Polskie Radio Szczecin, nosiła nazwę „Seminarium wyjazdowe - media publiczne - prawne usytuowanie i sposoby finansowania”, ale w rzeczywistości miała charakter wyjazdu integracyjnego członków Zarządu spółek radia publicznego, połączonego m.in. ze zwiedzaniem Kopenhagi, degustacją piwa w Carlsberg Museum i krótką wizytą w duńskiej rozgłośni radiowej. Uczestniczką wyjazdu sfinansowanego ze środków publicznych była także osoba niepracująca w Radiu Zachód, towarzysząca jednemu z członków Zarządu. Dopiero po jego odwołaniu osoba ta została obciążona poniesionymi przez Spółkę kosztami jej wycieczki do Kopenhagi.

¹⁰ Analizie poddano 688 rozliczeń delegacji, na podstawie których wypłacono kwotę 87.179 zł.

Zaliczki udzielane pracownikom na podróże służbowe były rozliczane terminowo. Waluty obce zostały przeliczone w złotych, na podstawie dowodów księgowych zawierających przeliczenie wartości na walutę polską zgodnie z zasadami rozliczeń ustalonymi w Spółce. Podróże zostały rozliczone według przewidzianego w poleceniu środka transportu. W jednym wypadku, w wyniku kontroli NIK, pracownik zwrócił Spółce kwotę 363,90 zł, stanowiącą zawyżoną dietę na podróż do Bułgarii w czerwcu 2008 r.

4. Jako niecelowy i niegospodarny NIK ocenia zakup przez Spółkę w maju 2007 r. kasy fiskalnej za kwotę 1.705,56 zł. Decyzja o zakupie podjęta została pochopnie, gdyż spółka nie miała obowiązku stosowania kasy. Zakupiona kasa fiskalna nie była używana wcześniej i nadal nie jest wykorzystywana do ewidencjonowania sprzedaży.

Spółka nierzetelnie i niegospodarnie wypłaciła w 2007 r. wynagrodzenie [...] ¹¹ w łącznej kwocie 26.774,12 zł. Pracownik ten został zatrudniony na stanowisku głównego specjalisty ds. administracyjno-techniczno-informatycznych, jednak faktycznie takich obowiązków nie wykonywał. Jego stanowisko nie było przewidziane w strukturze organizacyjnej Spółki; pracownik nie posiadał zakresu obowiązków, nie określono mu podległości służbowej, a według wyjaśnień pracowników Spółki - były problemy, aby wyegzekwować od niego podpisy na liście obecności, gdyż rzadko pojawiał się w biurze i nic konkretnego dla firmy nie robił.

Prezes Spółki wyjaśnił m.in., że ww. pracownik był doradcą jednego z członków Zarządu, w firmie nie ma dokumentów wykazujących efekty zatrudnienia [...] ¹², a wypłacone mu wynagrodzenie można uznać za środki niezasadnie wydane.

Nieprawidłowości stwierdzono także w toku realizacji umowy z 22.12.2006 r. na wykonanie filmu promocyjnego przez firmę Carbo Media. W zamian za wypłatę wynagrodzenia w łącznej kwocie 25.132 zł (brutto), wykonawca zobowiązał się m.in. do wykonania dla Spółki utworu zbiorowego w postaci dziesięciminutowego filmu promocyjnego, zawarcia we własnym imieniu i na własny rachunek umów z twórcami utworów i artystycznych wykonawców oraz przeniesienia z dniem odbioru filmu, wszystkich praw majątkowych. Jeszcze w czasie realizacji tej umowy Radio Zachód, za kwotę 13.500 zł (brutto), zleciło kolejnej firmie - Agencji Intro stworzenie utworu muzycznego (wraz z przeniesieniem autorskich praw majątkowych) przeznaczonego do oprawy muzycznej

¹¹ ... usunięto imię i nazwisko na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

¹² ... usunięto imię i nazwisko na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

filmu. Ten obciążający Spółkę dodatkowy wydatek, w świetle umowy zawartej z Carbo Media, winien być poniesiony przez wykonawcę filmu.

Jak przyznał Prezes Spółki, przy realizacji umowy wystąpił błąd polegający na niezawarciu stosownego aneksu do umowy z firmą Carbo Media.

5. Zarząd nie dokonywał aktualizacji zasad rachunkowości prowadzonej w Spółce, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹³, mimo że od ich określenia (24.01.2002 r.) upłynęło ponad 7 lat. W ww. okresie nie tylko zmieniały się uregulowania prawne w zakresie prowadzonej działalności, ale także Spółka rozwinęła swoją działalność w zakresie emisji programów lokalnych. Obowiązujące w Spółce zasady rachunkowości nie określały sposobu i metod przypisywania przychodów i kosztów odrębnie w odniesieniu do działalności komercyjnej oraz misyjnej (art. 31a ustawy o radiofonii i telewizji). Nie były prowadzone odrębne ewidencje przychodów i kosztów dla działalności misyjnej oraz dla poszczególnych programów radiowych Spółki. Rozdzielanie kosztów i przychodów przy sporządzeniu sprawozdań następowało ręcznie, w oparciu o zestawienia pomocnicze i matematyczne wyliczenia. Brak było pisemnych procedur w ww. zakresie.

Prezes Spółki przyznał, że przydatność przyjętego w Spółce sposobu rozliczania kosztów działalności tzw. misyjnej i komercyjnej jest ograniczona i niewystarczająca dla zarządzania, dlatego podjął działania zmierzające do wprowadzenia nowej jakości w księgowości, tak aby uzyskiwać precyzyjne i szybkie dane dotyczące wyniku na poszczególnej działalności.

Stosownie do obowiązków wynikających z rozporządzeń KRRiT, Zarząd Spółki przekazywał Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji sprawozdania dotyczące: sposobu wykorzystania środków przyznanych z opłat abonamentowych, odsetek za zwłokę w ich uiszczaniu oraz kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych - SKW (kwartalne), kosztów poniesionych na „realizację misji publicznej” wraz z określeniem źródeł ich finansowania - SKK (kwartalne), sposobu wykorzystania środków przyznanych z opłat abonamentowych, odsetek za zwłokę w ich uiszczaniu oraz kar za używanie niezarejestrowanych odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych - SRZ (roczne). W przypadku 4¹⁴ z 27 sprawozdań, przekazanie ich nastąpiło po terminie określonym w art. 31b ustawy o radiofonii i telewizji, a opóźnienie sięgało od 1 do 20 dni.

¹³ Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.

¹⁴ SKK: za III kw. 2006 r., za IV kw. 2007 r., IV kw. 2008 r. oraz SRZ za 2008 r.

W sprawozdaniach finansowych SRZ: za 2006, 2007 i 2008 rok wykazano błędne dane. W 2006 r. i 2008 r. Spółka nie wykazała żadnych kosztów uzyskania przychodów z działalności komercyjnej, a w 2007 r. kwotę 165,3 tys. zł. Natomiast kontrola sposobu ewidencjonowania kosztów dotyczących przychodów (60,0 tys. zł w 2006 r., 89,0 tys. zł w 2007 r., 63,3 tys. zł w 2008 r.) osiągniętych z działalności komercyjnej (pozostała działalność) wykazała, że koszty uzyskania ww. przychodów (według przyjętego w Spółce sposobu ewidencjonowania zdarzeń) winny ulec zwiększeniu o kwoty: 29,8 tys. zł (2006 r.), 52,0 tys. zł (2007 r.) i 37,2 tys. zł (2008 r.). Odpowiednio o powyższe kwoty winny ulec zmniejszeniu koszty działalności misyjnej.

Krajowa Radia Radiofonii i Telewizji przyjmowała bez uwag założenia programowo-finansowe Spółki w zakresie realizacji zadań misji publicznej na rok następny, składane stosownie art. 31b pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji. Wykonując obowiązki określone w art. 31c ww. ustawy, Zarząd sporządzał i terminowo udostępniał sprawozdanie z wykorzystania wpływów z opłat abonamentowych.

Wskutek błędów księgowości, w informacjach o Spółce (stan na: 31.12.2006 r., 31.12.2007 r., 31.12.2008 r.) kierowanych do Ministerstwa Skarbu Państwa, dane dotyczące wskaźników ekonomicznych, tj. dźwigni finansowej, przedstawione zostały w błędnej wysokości, tj. zamiast: 0,37%; 2,09%; 0,91%; 2,16% podano: 30%; 190%; 90%, 209%.

Analiza zaewidencjonowanych kosztów IV kwartału: 2006 r. (3.122,7 tys. zł), 2007 r. (3.123,0 tys. zł) i 2008 r. (3.267,3 tys. zł) wykazała, że w Spółce nierzetelnie opisywano faktury zakupu. Adnotacja o sprawdzeniu pod względem rachunkowym, sporządzana przez starszego specjalistę do spraw finansów i księgowości, zawierała bowiem datę nawet dwa tygodnie wcześniejszą niż data wpływu dokumentu do Spółki. Błędy na koniec ostatniego kwartału 2006 r. stwierdzono w odniesieniu do 7 faktur o łącznej wartości 20.362,21 zł, w 2007 r. – do 5 faktur o łącznej wartości 6.742,12 zł, a w 2008 r. – do 10 faktur o łącznej wartości 20.618,42 zł.

Kontrola rozliczeń w kwocie 69.431,46 zł ze Związkiem Stowarzyszeń Artystów Wykonawców STOART z tytułu umowy o korzystanie z artystycznych wykonań muzycznych i słowno-muzycznych wykazała, że były one dokonywane niezgodnie z § 10 ust. 9 umowy, tj. w oparciu o noty księgowe, a nie o faktury lub rachunki¹⁵.

¹⁵ 12 i 30.09.2008 r., 18.11.2008 r., 18.12.2008 r., 14 i 28.01.2009 r., 6 i 25.03.2009 r.

6. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia nieegzekwowanie od zwolnionego z pracy członka Zarządu Spółki wykorzystania należnego mu urlopu, przy równoczesnym zwalnianiu z obowiązku świadczenia pracy, co skutkowało koniecznością wypłacenia mu ekwiwalentu za niewykorzystany urlop. Uwagi NIK dotyczą także nadużywania możliwości zwalniania pracowników z obowiązku świadczenia pracy. I tak:

- mimo, że art. 167¹ Kodeksu pracy stanowi, iż w czasie wypowiedzenia umowy o pracę pracownik jest obowiązany wykorzystać przysługujący mu urlop, nie wykorzystano możliwości udzielenia urlopu byłemu członkowi Zarządu Wilhelmowi Korotczukowi. Spowodowało to konieczność wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy w łącznej kwocie 10.278 zł. Odstąpienie od wyegzekwowania od zwalnianego pracownika wykorzystania urlopu wypoczynkowego było w ocenie NIK działaniem nierzetelnym, zaś wypłata w tych warunkach ekwiwalentu za niewykorzystany urlop było działaniem niegospodarnym;
- Spółka zwalniała pracowników z obowiązku świadczenia pracy wypłacając łącznie z tego tytułu kwotę 93.045 zł (z tego byłym członkom Zarządu 76.320 zł). Tymczasem stosownie do art. 80 Kodeksu pracy, wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną, a za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje prawo do wynagrodzenia tylko wówczas, gdy przepisy prawa pracy tak stanowią. Zwalnianie z obowiązku świadczenia pracy musi więc wynikać z przepisów prawa i nie może być stosowane dowolnie, lecz jedynie wtedy, gdy uzasadniają to szczególne okoliczności. Szczególnie naganny przypadek płacenia wynagrodzenia za czas nieświadczenia pracy dotyczy byłego prezesa Radia Zachód. I tak:
 - po odwołaniu Tadeusza Krupy 20.10.2006 r. przez Radę Nadzorczą z funkcji prezesa Zarządu, przez prawie 5 miesięcy przebywał on na zwolnieniu lekarskim (do 16.03.2007 r.), po czym od 19.03.2007 r. do 24.04.2007 r. korzystał z urlopu wypoczynkowego, a następnie – w wyniku porozumienia zawartego z aktualnym Zarządem Spółki – przez 4 miesiące otrzymywał wynagrodzenie prezesa Radia, nie świadcząc pracy. Z tego tytułu Spółka wypłaciła byłemu prezesowi 63.624 zł. Korzystne dla byłego prezesa porozumienie było możliwe w zamian za wycofanie jego kandydatury z trwającego postępowania kwalifikacyjnego na członka Zarządu Spółki. W ocenie NIK, kwota wypłacona Tadeuszowi Krupie za okres nieświadczenia pracy była ceną zapłaconą przez Zarząd Spółki za pozbycie się pracownika i wyeliminowanie konkurenta na stanowisko członka zarządu.

Negatywna ocena NIK dotyczy także ustalenia przez Radę Nadzorczą, w umowach o pracę z członkami Zarządu IV kadencji, prawa do odprawy pieniężnej w razie ich odwołania, w wysokości trzykrotności miesięcznego wynagrodzenia, niezależnie od przyczyn ich odwołania. Było to niezgodne z art. 12 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi¹⁶, gdyż ustawa dopuszczała przyznanie odprawy w przypadku odwołania z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków ze stosunku zatrudnienia.

Z protokołu posiedzenia Rady Nadzorczej z dnia 30.07.2007 r., w czasie którego odwołano Wilhelma Korotczuka z funkcji członka Zarządu i zwolniono go z obowiązku świadczenia pracy wynika, że ww. naruszył zakaz prowadzenia działalności gospodarczej określony w art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne¹⁷, co skutkowało tym, że jego wybór do władz Spółki był z mocy prawa nieważny. Pracownikowi temu Spółka wypłaciła trzymiesięczną odprawę w wysokości 38.088,36 zł, a także 12.696 zł jako wynagrodzenie za okres zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy. Uwzględniając przepis art. 9 ustawy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, wybór Wilhelma Korotczuka do władz spółki był z mocy prawa nieważny i nie było podstaw do zwalniania go z obowiązku świadczenia pracy. Istniała bowiem podstawa do rozwiązania z nim stosunku pracy w trybie dyscyplinarnym, gdyż zgodnie z art. 5 ust. 6 ww. ustawy, odwołanie i rozwiązanie umowy o pracę (...) jest równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 1 Kodeksu pracy, tj. w trybie natychmiastowym z winy pracownika.

7. Rada Nadzorcza IV kadencji, po przeprowadzeniu konkurencyjnego postępowania, powołała w 27 kwietnia 2006 r. jednoosobowy Zarząd IV kadencji (Tadeusz Krupa), który przystąpił do wykonywania mandatu po wygaśnięciu mandatów członków Zarządu III kadencji. Rada Nadzorcza V kadencji odwołała jednoosobowy Zarząd i powołała Zarząd w nowym składzie (Michał Frąckowiak, Wilhelm Korotczuk, Piotr Bednarek). Powołanie Zarządu nastąpiło niezgodnie z trybem określonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2003 r. w sprawie przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko

¹⁶ Dz. U. Nr 26, poz. 306 ze zm.

¹⁷ Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584 ze zm.

członka zarządu w niektórych spółkach handlowych¹⁸, wynikającym z art. 19a ust. 2, w zw. z art. 69a ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji¹⁹.

Przewodniczący Rady Artur Grygiel zeznał, że przyczyną niezastosowania trybu wyboru Zarządu przy powoływaniu w dniu 20.10.2006 r. władz Spółki były zmiany w prawie, o których Rada nie wiedziała, a nadzór właścicielski nie zwrócił Radzie uwagi na zmiany przepisów. Dopiero po uzyskaniu stanowiska Ministerstwa Skarbu Państwa, iż powoływanie członków Zarządu bez przeprowadzenia wymaganego ustawą postępowania kwalifikacyjnego jest sprzeczne z ustawą i jako takie nie wywołuje skutków prawnych, w dniu 5.03.2007 r. Rada Nadzorcza, po przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego na zasadach określonych w art. 19a ust. 2, w związku z art. 69a ust. 3 ustawy o komercjalizacji i prywatyzacji, powołała nowy Zarząd IV kadencji, w składzie jak wybrany w dniu 20.10.2006 r.

Przedstawiając oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zapewnienie prawidłowego stosowania przez Spółkę procedur ustawy Prawo zamówień publicznych.
2. Zaktualizowanie zasad rachunkowości w sposób umożliwiający prawidłowe ewidencjonowanie zdarzeń gospodarczych; terminowe sporządzanie sprawozdań.
3. Wdrożenie skutecznego systemu kontroli gwarantującego zasadność ponoszonych wydatków.
4. Prawidłowe ewidencjonowanie i rozliczanie kosztów podróży.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonaniu wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na

¹⁸ Dz. U. Nr 55, poz. 476 ze zm.

¹⁹ Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397 ze zm.

piśmie, do dyrektora NIK Delegatury w Zielonej Górze, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.

Otrzymują:

1. adresat
2. Delegatura NIK w Opolu
3. a.a.